



Laidiens: 17.11.2010., Nr. 183

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā

Izdarīt Patērētāju tiesību aizsardzības likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1999, 9.nr.; 2002, 1.nr.; 2003, 11.nr.; 2004, 11.nr.; 2005, 24.nr.; 2007, 9., 12.nr.; 2008, 15.nr.; 2009, 13.nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 194.nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 1.pantu ar 2.¹ punktu šādā redakcijā:

“2¹) **pastāvīgs informācijas nesējs** — jebkurš instruments, kas patērētājam dod iespēju uzglabāt viņam personiski adresētu informāciju tā, lai šīs informācijas sniegšanai nepieciešamajā laikposmā nodrošinātu tās pieejamību, izmantošanu un pavairošanu nemainītā veidā;”.

2. 3.¹ pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Piedāvājot preci vai pakalpojumu, pārdodot preci vai sniedzot pakalpojumu, aizliegta atšķirīga attieksme patērētāja dzimuma, rases, etniskās piederības vai invaliditātes dēļ.”;

papildināt otro daļu pēc vārdiem “etniskās piederības personām” ar vārdiem “vai personām ar invaliditāti”;

papildināt otro daļu ar šādu teikumu:

“Atšķirīga attieksme pret patērētāju invaliditātes dēļ pieļaujama, ja tā ir objektīvi pamatota ar tiesisku mērķi, kura sasniegšanai izraudzītie līdzekļi ir samērīgi, vai ja pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam vienlīdzīgas attieksmes nodrošināšana uzliek nesamērīgu slogu.”;

papildināt trešo daļu pēc vārdiem “personas dzimumu” ar vārdu “invaliditāti”;

papildināt piekto daļu pēc vārda “dzimuma” ar vārdu “invaliditātes”;

papildināt sesto daļu pēc vārda “dzimuma” ar vārdu “invaliditātes”;

papildināt astoto daļu pēc vārda “dzimuma” ar vārdu “invaliditātes”.

3. Papildināt 4.² pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Ja tiesiskajām attiecībām piemērojamas tādas valsts tiesību normas, kura nav Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts, patērētājs nezaudē šajā likumā un citos tiesību aktos noteiktās tiesības attiecībā uz brīvdienu mītnes ilgtermiņa lietošanas tiesību līgumu, brīvdienu pakalpojumu ilgtermiņa līgumu, brīvdienu mītnes ilgtermiņa lietošanas tiesību vai ilgtermiņa brīvdienu pakalpojumu tālākpārdošanas līgumu un brīvdienu mītnes ilgtermiņa lietošanas tiesību apmaiņas līgumu, ja:

1) attiecīgais nekustamais īpašums atrodas kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm;

2) pārdevējs veic saimniecisko vai profesionālo darbību Eiropas Savienības dalībvalstī vai vērš minēto darbību uz Eiropas Savienības dalībvalsti un līgums ir noslēgts šīs darbības ietvaros.”;

uzskatīt līdzšinējo panta tekstu par pirmo daļu.

4. Izteikt 6.panta trešās daļas 4.punktu šādā redakcijā:

“4) uzliek patērētājam, kurš neizpilda vai nepienācīgi izpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi salīdzinājumā ar līgumsaistību neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus;”.

5. 8.pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Saskaņā ar patērētāja kredītēšanas līgumu persona, kas nodarbojas ar patērētāja kredītēšanu (turpmāk — kredīta devējs), piešķir vai apsola piešķirt patērētājam kredītu atlikta maksājuma, aizdevuma vai citas tamlīdzīgas finansiālas vienošanās veidā. Par patērētāja kredītēšanas līgumu šā likuma izpratnē nav uzskatāms līgums par ilglaicīgu pakalpojumu sniegšanu vai preču piegādi, ja patērētājs par pakalpojumiem vai precēm maksā līguma darbības laikā, norēķinoties pa daļām.”;

papildināt pantu ar 1.¹, 1.² un 1.³ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Kredītēšanas pakalpojumu patērētājam drīkst sniegt kapitālsabiedrība, kura saņēmusi speciālu atļauju (licenci) patērētāja kredītēšanas pakalpojuma sniegšanai [turpmāk — speciālā atļauja (licence)]. Šo prasību neattiecina uz:

1) kapitālsabiedrību, kura uzskatāma par kredītiestādi saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas regulē kredītiestāžu darbību;

2) ražotāju, pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, kas piedāvā norēķināties par preču vai pakalpojumu iegādi atlikta maksājuma, aizdevuma vai citas tamlīdzīgas finansiālas vienošanās veidā, nepiesaistot trešās personas finansējumu;

3) komersantu, kurš saskaņā ar līgumu, kas noslēgts starp ražotāju, pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, preču vai pakalpojumu iegādei piedāvā slēgt tikai tādus patērētāja kredītēšanas līgumus, saskaņā ar kuriem netiek maksāti procenti vai citi papildu maksājumi.

(1²) Par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu kapitālsabiedrība maksā valsts nodevu.

(1³) Speciālās atļaujas (licences) izsniegšanas, anulēšanas un darbības apturēšanas kārtību, prasības, kādām jāatbilst kapitālsabiedrībai, lai tā varētu saņemt speciālo atļauju (licenci), tajā skaitā prasības par kapitālsabiedrības pašu kapitālu un pamatkapitālu, kā arī prasības attiecībā uz kapitālsabiedrības padomes un valdes locekļiem, valsts nodevas apmēru un maksāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.”;

izteikt otro, trešo un ceturto daļu šādā redakcijā:

“(2) Patērētāja kredītēšanas līgums sastādāms rakstveidā (papīra formātā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju), un katrai līgumslēdzējai pusei izsniedzams viens šā līguma eksemplārs. Samaksa par precī vai pakalpojumu nosakāma naudā.

(3) Patērētājam ir tiesības jebkurā laikā pilnīgi vai daļēji izpildīt savas saistības pirms patērētāja kredītēšanas līgumā noteiktā termiņa. Šajā gadījumā viņam ir tiesības uz to, lai taisnīgi tiek samaksātas kopējās kredīta izmaksas, kas sastāv no procentiem un citām izmaksām līguma atlikušajā termiņā. Minētās patērētāja tiesības neattiecas uz šā likuma 12.¹ panta astotāsdaļas 2. un 4.punktā minētajiem kredītēšanas līgumiem.

(4) Pirms patērētāja kredītēšanas līguma noslēgšanas sniedzamās informācijas saturu un sniegšanas kārtību, patērētāja kredītēšanas līgumam izvirzāmās prasības un tajā ietveramo informāciju, gada procentu likmes aprēķināšanas metodi, patērētāja informēšanu kredītēšanas līguma darbības laikā, kredīta pirmstermiņa atmaksu un kopējo kredīta izmaksu taisnīgu samazināšanu, atsevišķiem kredītēšanas līgumu veidiem piemērojamās prasības un kredītēšanas starpnieku pienākumus, kā arī tiesisko regulējumu patērētāja kredītēšanai pret kustamas lietas ķīlu nosaka Ministru kabinets.”;

papildināt pantu ar 4.¹, 4.² un 4.³ daļu šādā redakcijā:

“(4¹) Pirms patērētāja kredītēšanas līguma noslēgšanas kredīta devējs novērtē patērētāja spēju atmaksāt kredītu, pamatojoties uz pietiekamu informāciju, kas saņemta no patērētāja, un, ja nepieciešams, uz ziņām no atbilstoši normatīvajiem aktiem personas datu apstrādei izveidotām datubāzēm (turpmāk — datubāze) par personas ienākumiem un maksājumu saistību izpildi, kuras iegūtas normatīvajos aktos par fizisko personu datu aizsardzību un piekļuvi datubāzēm noteiktajā kārtībā. Ja atteikumu izsniegt kredītu pamato ar datubāzē iegūtajām ziņām, kredīta devējs nekavējoties un bez maksas informē patērētāju par datubāzes izmantošanas rezultātiem un sniedz ziņas par izmantoto datubāzi.

(4²) Pirms patērētājs un kredīta devējs vienojas par kredīta kopējās summas būtisku palielināšanu patērētāja kredītēšanas līguma darbības laikā, kredīta devējs atjauno savā rīcībā esošo finanšu informāciju par patērētāju un atkārtoti novērtē patērētāja spēju atmaksāt kredītu. Ja atteikumu palielināt kredīta kopējo summu pamato ar datubāzē iegūtajām ziņām, kredīta devējs nekavējoties un bez maksas informē patērētāju par datubāzes izmantošanas rezultātiem un sniedz ziņas par izmantoto datubāzi.

(4³) Šā panta 4.¹ un 4.² daļā noteiktos pienākumus neattiecina uz patērētāja kredītēšanas līgumiem:

- 1) saskaņā ar kuriem kredīta summa nedrīkst pārsniegt vai nepārsniedz 100 latus;
- 2) saskaņā ar kuriem kredīta devējs piešķir patērētājam tiesības izmantot līdzekļus, kas pārsniedz patērētāja norēķinu kontā esošo naudas līdzekļu atlikumu (turpmāk — pārsnieguma kredīts) un kas jāatmaksā laikposmā, kurš nepārsniedz vienu mēnesi;
- 3) saskaņā ar kuriem kredīta devējs klusējot piekritis, ka patērētājs izmanto līdzekļus, kas pārsniedz patērētāja norēķinu kontā esošo naudas līdzekļu atlikumu vai piešķirto pārsnieguma kredītu;
- 4) kurus noslēdzot kredīta devēja glabāšanā kā nodrošinājums nododama kāda lieta un saskaņā ar kuriem patērētāja atbildība ir ierobežota tikai ar ieķīlāto lietu;
- 5) kurus noslēdzis darba devējs un darbinieks, ja kredīts piešķirts bez procentiem vai ar gada procentu likmi, kas ir zemāka par tirgū pārsvarā pastāvošajām procentu likmēm un ko parasti plašai sabiedrībai nepiedāvā, un ja kredītu izsniegšana nav darba devēja pamatdarbības veids;
- 6) kurus noslēdz ar ieguldījumu sabiedrībām vai ar kredītiestādēm, lai dotu ieguldītājam iespēju veikt darījumu attiecībā uz vienu vai vairākiem instrumentiem, ko regulē atbilstoši normatīvajiem aktiem par finanšu instrumentu tirgu, ja ieguldījumu sabiedrība vai kredītiestāde, kas piešķir kredītu, ir iesaistīta šādā darījumā;
- 7) kuri ir tiesā vai citā normatīvajos aktos noteiktā iestādē panākta izlīguma rezultāts;

8) kuri attiecas uz parāda segšanu atliktu maksājumu veidā, nemaksājot procentu likmi un citus papildu maksājumus;

9) par aizdevumiem, kurus vispārējo interešu labā atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai piešķir ierobežotam personu lokam ar procentu likmēm, kas ir zemākas par tirgū pārsvarā pastāvošajām procentu likmēm, vai bez procentiem, vai saskaņā ar citiem noteikumiem, kuri būtu patērētājam izdevīgāki nekā tirgū pārsvarā izmantotie noteikumi, un ar procentu likmēm, kas nav augstākas par tirgū pārsvarā pastāvošajām procentu likmēm;

10) saskaņā ar kuriem kredīts tiek piešķirts, nemaksājot procentu likmi un citus papildu maksājumus;

11) kuri paredz, ka patērētājam kredīts jāatmaksā laikposmā, kas nepārsniedz trīs mēnešus, un saskaņā ar kuriem par kredīta izmantošanu tiek prasīti nenožīmīgi papildu maksājumi salīdzinājumā ar kredīta kopējo summu un kredītešanas līguma darbības termiņu.”;

izteikt piektās daļas ievaddaļas tekstu šādā redakcijā:

“Ja kredīta summa ir vienāda ar 100 minimālajām mēnešalgām vai lielāka, kredīta devējs:”;

izslēgt septīto daļu;

papildināt desmito daļu pēc vārda “Kredīts” ar vārdiem “kura summa ir vienāda ar 100 minimālajām mēnešalgām vai lielāka un”.

6. Izteikt 11.pantu šādā redakcijā:

“11.pants. Brīvdienu mītnes ilgtermiņa lietošanas tiesību līgums, brīvdienu pakalpojumu ilgtermiņa līgums, brīvdienu mītnes ilgtermiņa lietošanas tiesību vai ilgtermiņa brīvdienu pakalpojumu tālākpārdošanas līgums un brīvdienu mītnes ilgtermiņa lietošanas tiesību apmaiņas līgums

(1) Brīvdienu mītnes ilgtermiņa lietošanas tiesību līgums (turpmāk šajā pantā — mītnes lietošanas tiesību līgums) ir līgums, kurš noslēgts uz laiku, ilgāku par vienu gadu, un saskaņā ar kuru patērētājs pret atlīdzību iegūst tiesības lietot vienu vai vairākas brīvdienu mītnes vairāk nekā vienu periodu līguma darbības laikā.

(2) Brīvdienu pakalpojumu ilgtermiņa līgums (turpmāk šajā pantā — brīvdienu pakalpojumu līgums) ir līgums, kurš noslēgts uz laiku, ilgāku par vienu gadu, un saskaņā ar kuru patērētājs pret atlīdzību iegūst tiesības saņemt atlaides vai citus labumus attiecībā uz izmitināšanas pakalpojumiem, izmitināšanas un ceļojuma vai citiem pakalpojumiem.

(3) Brīvdienu mītnes ilgtermiņa lietošanas tiesību vai ilgtermiņa brīvdienu pakalpojumu tālākpārdošanas līgums (turpmāk šajā pantā — tālākpārdošanas līgums) ir līgums, saskaņā ar kuru pārdevējs pret atlīdzību palīdz patērētājam pārdot vai iegādāties tiesības lietot uz laiku brīvdienu mītni vai tiesības saņemt citu brīvdienu pakalpojumu.

(4) Brīvdienu mītnes ilgtermiņa lietošanas tiesību apmaiņas līgums (turpmāk šajā pantā — apmaiņas līgums) ir līgums, saskaņā ar kuru patērētājs pret atlīdzību pievienojas maiņas sistēmai, kas viņam dod tiesības lietot brīvdienu mītni vai izmantot citu brīvdienu pakalpojumu apmaiņā pret šā patērētāja atļauju citām personām izmantot viņa mītnes lietošanas tiesību līgumā paredzētās tiesības.

(5) Papildu līgums ir līgums, saskaņā ar kuru patērētājs saņem ar mītnes lietošanas tiesību vai brīvdienu pakalpojumu līgumu saistītu pakalpojumu no pakalpojuma sniedzēja vai trešās personas, ar kuru pakalpojuma sniedzējs noslēdzis līgumu.

(6) Pirms mītnes lietošanas tiesību līguma, brīvdienu pakalpojumu līguma, tālākpārdošanas līguma un apmaiņas līguma noslēgšanas šā panta trīspadsmitajā daļā minētā informācija sniedzama tās Eiropas Savienības dalībvalsts valodā, kurā atrodas patērētāja dzīvesvieta vai kuras pilsonis ir patērētājs, ja šī valoda ir oficiālā Eiropas Savienības valoda.

(7) Mītnes lietošanas tiesību līgums, brīvdienu pakalpojumu līgums, tālākpārdošanas līgums un apmaiņas līgums slēdzams rakstveidā (papīra formātā vai izmantojot citu pastāvīgu informācijas nesēju), un patērētājam līguma noslēgšanas brīdī izsniedzams viens šā līguma eksemplārs.

(8) Mītnes lietošanas tiesību līgums, brīvdienu pakalpojumu līgums, tālākpārdošanas līgums un apmaiņas līgums pēc patērētāja izvēles slēdzams tās Eiropas Savienības dalībvalsts valodā, kurā atrodas patērētāja dzīvesvieta vai kuras pilsonis ir patērētājs, ja šī valoda ir oficiālā Eiropas Savienības valoda.

(9) Aprēķinot mītnes lietošanas tiesību līguma vai brīvdienu pakalpojumu līguma darbības termiņu, ņem vērā līguma noteikumus par tā darbības termiņa pagarināšanu, arī par līguma termiņa automātisku pagarināšanu.

(10) Slēdzot mītnes lietošanas tiesību līgumu, brīvdienu pakalpojumu līgumu vai apmaiņas līgumu, ir aizliegts prasīt no patērētāja avansa maksājumus, nodrošinājumus, parādsaistību vai jebkādas citas atlīdzības apliecinājumus pārdevējam vai trešajai personai, kā arī ir aizliegta naudas rezervēšana patērētāja kontā, pirms izbeidzies termiņš, kurā patērētājs var izmantot atteikuma tiesības.

(11) Slēdzot tālākpārdošanas līgumu, ir aizliegts prasīt no patērētāja avansa maksājumus, nodrošinājumus, parādsaistību vai jebkādas citas atlīdzības apliecinājumus pārdevējam vai trešajai personai, kā arī ir aizliegta naudas rezervēšana patērētāja kontā, pirms viņš savas tiesības uz laiku lietot brīvdienu mītņi vai tiesības saņemt brīvdienu pakalpojumu ir pārdevis vai tālākpārdošanas līgums ir izbeigts.

(12) Patērētājs var izmantot atteikuma tiesības un vienpusēji atkāpties no mītnes lietošanas tiesību līguma, brīvdienu pakalpojumu līguma, tālākpārdošanas līguma vai apmaiņas līguma, nesniedzot nekādu pamatojumu.

(13) Pirms mītnes lietošanas tiesību līguma, brīvdienu pakalpojumu līguma, tālākpārdošanas līguma un apmaiņas līguma noslēgšanas patērētājam sniedzama precīza informācija par būtiskajiem līguma noteikumiem. Pirms līguma noslēgšanas sniedzamās un līgumā ietveramās informācijas saturu, sniegšanas kārtību, atteikuma tiesību realizēšanas termiņus un kārtību, atteikuma veidlapu un atteikuma tiesību izmantošanas sekas, kā arī īpašās prasības, kas ievērojamas, slēdzot attiecīgo līgumu, nosaka Ministru kabinets.”

7. 12.pantā:

izslēgt otrās daļas 3.punktu;

izteikt piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Patērētāja pienākums ir septiņu dienu laikā pēc rakstveida atteikuma nosūtīšanas atdot preci vai lietu ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam (ja prece vai lieta ir saņemta). Ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja pienākums ir nekavējoties, ne vēlāk kā 30 dienu laikā no patērētāja rakstveida atteikuma saņemšanas dienas, atmaksāt patērētājam to naudas summu, kura par preci, lietu vai pakalpojumu samaksāta līdz līguma izbeigšanas brīdim. Ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs ir tiesīgs neatmaksāt patērētājam tā samaksāto naudas summu par preci vai lietu, kamēr patērētājs nav atdevis preci vai lietu vai arī nav iesniedzis preces vai lietas atdošanu vai nosūtīšanu apstiprinošus dokumentus.”

8. Papildināt II nodaļu ar 12.¹ pantu šādā redakcijā: